

අමරා දේවී (ප්‍රග්නය) ජාතකය

මෙම උම්මග්ග ජාතකයෙහි මහොෂධ පණ්ඩියන් වහන්සේ අමරා දේවී ප්‍රග්නය විසඳු නියාච දැක්වෙයි.

ජාතක කථාව :- එතැන් පටන් මහොෂධ පණ්ඩියන්ගේ යසස කිරීමුද පරිද්දෙන් මහත් වූයේය. උපම්බරා දේවීය පණ්ඩියන්ගේ දුක සැප නිතර විවාරන්නි සොලොස් හැවිරිදිවූ කළ මාගේ මලණුවෝ වැඩිමලව සිටගත. යශසන් මහත. උන්ට සමාන කුලයකින් සරණපාවා දෙන්ට සුදුසුයයි සිතු එපවත් රජ්පුරුවන්ට දැනුවූහ. රජ්පුරුවෝද සොමිනස්ව යහපත සොදුර එපවත් උන්ට කියවයි කිහි. එය දැනගත් පණ්ඩියන් වහන්සේ “අනුන් පාවාදෙන කුමාරිකාවක් කිසිසේත් මට අහිපාය නොවන්නිය. එහයින් මමම පළමුකොට සොයා ගනිමියි සිතා දේවීන් වහන්ස! කිප ද්වසක් රජ්පුරුවන් වහන්සේට මා අසවල් කාර්යයට ගියයි නොකිව මැනව! කුමාරිකාවන් පරීක්ෂාකොට ඔබ වහන්සේට දන්වා ලැබියි කිහි. එසේ පවසා එක්තරා වේගයකින් සන්නාලි උපකරණ ගෙන ප්‍රාදුකලාව උතුරු වාසල් දොරින් නික්ම උතුරු යටමැදුම් ගමට වැඩිසේක.

එගම දුප්පත්ව සිටි පුරාතන සිවුකුලයෙක “අමරාදේවී” නම් රුපත් මහා පිනැති දුවක් වූවාය. ඇ එද්වස භූජකැන් පිසගෙන පියාණන් සානැතැනට යන්නි පණ්ඩියන් වඩා මගට පිළිපන්හ. පණ්ඩියන් වහන්සේ ඒ කුමාරිකාව දැක “මෝ තොමෝ මට බිරින්දට සුදුසුයයි සිතුසේක”. අමරා දේවීයද පණ්ඩියන් දැකළා ඉදින් මෙබදු පුරුෂයෙක් ඇත්නම් වස්තු රස්කරන්ට පිළිවනැයි සිතුහ. ඉක්බිනි පණ්ඩියන් වහන්සේ මැගේ සැමියන් ඇති තැති බව නොදැනීම්. එපවත් හස්ත මුදායෙන් විවාරම්. ඉදින් මේ නුවණුත්ති විනම් එය දැන ගන්නියයි සිතා දුර සිටම “ඇගිලි හකුඩා මිට හළසේක”. ඇත් මේ පුරුෂයා මාගෙන් සැමියන් ඇත්ත, තැන්ත විවාරන්නේයයි දැන “අත්ල විද්‍යාලුහ” පණ්ඩියන් වහන්සේ ඇ සරණ තුනාබව දැන සම්පයට ගොස් සොදුර! තෙපි කිතම්මු දැයි විවාලේය. ස්වාමීනි! ගිය ද්වස වේවයි දැන් වේවයි මතු ද්වස වේවයි මුළු ලෝකයෙහි යම් නමෙක් ඇත්නම් මම ඒ නම්”යි කිහි. ඇගේ නම අමරා” බව දැනගත් පණ්ඩියන් වහන්සේ සොදුර කුවරුන්ට කැදැගෙන යවිදැයි විවාලන. පූවී දේවතාවන්ට යයි කිහි. පූවී දේවතාවෝ නම් මවිපියෝයේ. තොපගේ සිටාණෝ කුමක් කෙරෙත්දැයි විවාලන. එකක් දෙකක් කෙරෙනියි කිහි. එකක් දෙකක් කිරීම නම් සි සැමය. තොපගේ පියාණෝ කොතනක සාත්දැයි විවාලසේක. යම් තැනකට එක්වරක් ගිය කෙනෙක් නොදේද එතැනියයි කිහි. එසේ තැන නම් සොහොනය. සාන්නේ සොහොනක් සම්පයේය. සොදුර! අදම එවිදැයි විවාලසේක. ඉදින් ආවොත් නොඳුම්. නාවොත් එම්. කිහි පියා ගරකින් එතර සාති. ගරදිය ආවොත් නො එන නියාච කි බව තෝරුම්ගෙන එසේදැයි විමසිය. එසේයයි කිහි. ඉක්බිනි අමරාදේවී භූජකැන් පූව මැන. ස්වාමීනි පැවරුහ. පණ්ඩියන් වහන්සේ ප්‍රම්මයෙන් කළ ආරාධනාව නොඉවසීම අවමගුලැයි සිතා යහපත බොමි වදාලසේක. අමරා දේවීය කැද සැලුය ඉසින් බා තැබුහ. පණ්ඩියන් වහන්සේ ඉදින් මණ්ඩය නොදෙව අතට පැන් නොදීම කැද අතට දිනි නම් මෙතැනම හැරපියා යෙම් යි සිතුසේක. ඇ මණ්ඩයෙන් පැන් ගෙන අතට දිලා සිස් මණ්ඩය අත නොතබා බිම තබා සැලුයේ කැද අල්ලා පූජ කැනීන් මණ්ඩය පුරාලුහ. ඒ කැදෙහි පූජ මද වූයේය. පණ්ඩියන් වහන්සේ කිමෙක්ද? සොදුර! භූජකැන් ඉතාම බොල්වනැයි වදාලසේක. පැන් නොදේදේය. ස්වාමීනියි කිහි. තොපගේ කුමුර පූදිනා අහදිය නොදේදැයි සිතමියි වදාරා පූජ කැන් සියල්ලම පානය කොට අත කට සේදා

සොදුර! තොපගේ ගෙට මග කියවයි වදාලසේක.

අමරාදේවීය යහපතැයි, ගෙට මග කියන්නි “මේ මග ඔස්සේ ගොස් ඇතුළ ගමට වන්කළ යම් තැනක අත්සුණු තබා විකුණන සල්ලීලක්ද ඉන් ඔබ්බට ගියකළ යම් අතකින් අනුහව කරත්ද ඒ අත මග යන්ට කියම්. ඒ යට මැදුම්ගම අපගේ දෙමාපියන්ගේ ගෙට මගය. මා භගවා කිමග දැන වදාල මැනවයි” කිහි.